

Hørings svar til forslag til lov om kommunale særlige grundskoler for børn og unge, der er fordrevet fra Ukraine

KL takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende udkastet til lovforslag om kommunale særlige grundskoler for børn og unge, der er fordrevet fra Ukraine. KL tager forbehold for den politiske behandling af høringssvaret.

Ministeriet oplyser i høringsbrevet, at lovforslagene endnu er i proces med hensyn til lovteknik og enkelte andre udeståender. KL bemærker, at der på grund af en kort høringsperiode vil kunne komme yderligere bemærkninger efter fristens udløb, herunder til de eventuelle justeringer, som ministeriet måtte foretage.

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser af lovforslaget og henholder sig til, at finansministeren den 6. april har tilkendegivet, at regeringen er indstillet på at sikre, at kommunerne under ét får dækket nettomerudgifter, der vedrører fordrevne fra Ukraine. KL forudsætter, at der med bemærkningen om, at den øgede fleksibilitet efter en samlet vurdering vil give mulighed for kommunale mindreudgifter målt pr. barn/elev menes, at den øgede fleksibilitet vil give mulighed for færre merudgifter sammenlignet med de tilbud, de ukrainske børn ville skulle gives efter eksisterende lovgivning.

Generelle bemærkninger

KL vil gerne kvittere for de nye handlemuligheder i forhold til at imødekomme de ukrainske børn og unges behov, der ligger i den foreslåede lovgivningsmæssige ramme om det særlige grundskoletilbud. Opgaven er stor og mangefacetteret. De ukrainske børn, unge og deres familier kommer med vidt forskellige behov og forudsætninger, og mange har haft dybt traumatiske oplevelser på vejen hertil. Der vil være store kommunale forskelle på, hvor omfattende udfordringen bliver, og hvordan opgaven bedst løses fx pga. lokale forhold for så vidt angår kapacitet, geografi mv.

Derfor er det også afgørende, at loven giver kommunerne frihed til selv at kunne vælge den løsning, som passer bedst til de lokale forhold og prioriteringer, herunder mulighed for at kunne ansætte personer fra Ukraine med relevante kompetencer.

KL gør opmærksom på, at opgaven er omfattende og vil kunne mærkes i almenområdet, blandt andet på grund af rekrutteringsudfordringerne.

Dato: 12. maj 2022

Sags ID: SAG-2022-01069
Dok. ID: 3217414

E-mail: CLRA@kl.dk
Direkte: 3370 3671

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 3

KL understreger, at hvis antallet af ukrainske flygtninge stiger meget, vil der blive behov for nye løsninger og yderligere fleksibilitet. Folketinget bør hurtigst muligt drøfte de mulige udfordringer, dette vil kunne medføre, så kommunerne kan forberede sig.

Bemærkninger til lovforslagets konkrete elementer

KL bemærker med tilfredshed, at der i lovforslagets § 4 er lagt op til, at de særlige grundskoler skal give en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Denne tilgang med et "stå mål med-krav" i stedet for faste krav til fagrække, læreplaner (Fælles Mål), bestemte undervisningstimer mv. giver mulighed for at tilpasse undervisningen til de ukrainske elevers behov, herunder at bevare deres tilknytning til ukrainsk sprog og kultur og give dem mulighed for at kunne fortsætte deres uddannelse i det ukrainske uddannelsessystem på et senere tidspunkt. KL understreger, at det er vigtigt, at "stå mål med-kravet" fortolkes lempeligt i forhold til emner, indhold og arbejdsformer inden for de fagområder, folkeskolens fagkreds kan opdeles i, hvis muligheden for at anvende fjernundervisning, virtuelle undervisningsforløb samt andet materiale fra det ukrainske undervisningsministerium skal blive reel, da indhold og arbejdsformer i de ukrainske skolefag må formodes at afvige markant fra folkeskolens fag som beskrevet i Fælles Mål.

KL finder den fleksibilitet i forhold til kravene til medarbejdernes kompetencer, der er indeholdt i forslaget til § 12, stk. 1, meget positiv. KL er meget opmærksom på behovet for at sikre medarbejdere med stærke kompetencer, herunder pædagogiske og didaktiske, med henblik på at kunne tilbyde grundskoletilbud af høj kvalitet. Samtidig betyder de særlige behov og forudsætninger hos ukrainske børn og unge, de særlige omstændigheder i forhold til behovet for at sikre en fortsat tilknytning til ukrainsk sprog og kultur hos ukrainske børn og unge samt den ekstraordinære situation, der er skabt af behovet for at sikre skoletilbud til et meget stort antal nyankomne børn og unge på kort tid, at kommunerne står med en helt særlig opgave med at sikre de bedst mulige kompetencer til at løfte opgaven i de særlige grundskoletilbud. KL vil gerne kvittere for, at lovforslaget tager højde for disse særlige behov.

KL stiller sig positivt over for de større muligheder for fleksibilitet i forhold til holddannelse, som lovforslaget medfører, da dette giver mulighed for at finde lokale løsninger til at tage hånd om de nyankomne elevers forventeligt meget forskellige behov, fx i forhold til sprogkompetencer, evt. traumatiske oplevelser m.v.

KL ser positivt på, at lovforslaget åbner op for anvendelse af undervisningsforløb og –materialer fra det ukrainske undervisningsministerium, herunder gennem anvendelse af fjernundervisning. KL finder dog beskrivelsen af rammerne for anvendelse af fjernundervisning forvirrende. Det er således svært at forene beskrivelsen i de specielle bemærkninger til forslaget § 5, stk. 2, om, at "eleverne i særlige grundskoler vil kunne modtage undervisning i alle andre fag end dansk ved brug af virtuel undervisning, der stilles til rådighed af de ukrainske myndigheder", med angivelsen i de specielle

bemærkninger til den foreslåede § 12, stk. 2, om at "fjernundervisning kun undtagelsesvis vil kunne anvendes i forhold til yngre elever", samt at fjernundervisning kun vil kunne anvendes "i et vist omfang i forhold til ældre elever".

KL finder det også positivt, at rammerne for at følge og udvikle kvaliteten af de særlige grundskoler er tilpasset elevgruppens behov og den særlige situation, der er baggrunden for oprettelsen af tilbuddet. Det gælder bl.a. muligheden for, at man lokalt kan beslutte ikke at gennemføre de ellers obligatoriske test samt trivselsmåling, hvor det på grund af lokale forhold, fx elevernes sproglige forudsætninger, ikke giver mening. Det er også positivt, at de særlige grundskoler ikke er omfattet af reglerne om det statslige kvalitetstilsyn og udviklingsliste, da disse på grund af tilbuddenes midlertidige karakter og den særlige elevgruppe ikke ville være en hensigtsmæssig ramme om arbejdet med at udvikle kvaliteten af disse skoler.

KL stiller sig ligeledes positivt over for forslaget § 5, stk. 5, om, at elevernes deltagelse i undervisningen på en folkeskole kan træde i stedet for undervisning i den særlige grundskole. Dette sikrer gode muligheder for fleksibel anvendelse af ressourcer, samt gode rammer for elevernes evt. fremtidige overgang fra et særligt grundskoletilbud til folkeskolen.

KL ser endvidere positivt på den fleksibilitet, der ligger i lovforslaget i forhold til en række normale formkrav på områder, hvor ukrainske elevers behov og forudsætninger kan være anderledes, fx ift. vejledning, åben skole-samarbejder og samarbejder med ungdomsuddannelsesinstitutioner. Det samme gør sig gældende ift. forældrerådene, der træder i stedet for skolebestyrelser, hvilket giver mulighed for lokalt at tilpasse, hvor mange og hvilke opgaver, forældrerepræsentanterne i de særlige grundskoletilbud skal tillægges.

Kommunerne er p.t. under et stort tidspres i forhold til at træffe beslutning om, hvordan man skal tilrettelægge tilbud til et stort antal nyankomne ukrainske børn og unge, herunder om man skal benytte de muligheder, der tilvejebringes med dette lovforslag. Børne- og Undervisningsministeriet kunne derfor med fordel udarbejde informationsmateriale, der på en overskuelig måde tydeliggør de muligheder for fleksibilitet, der ligger i de særlige grundskoler i forhold til tilbud for samme målgruppe af elever i folkeskolen.

Med venlig hilsen

Peter Pannula Toft
Børn og skolechef

Dato: 12. maj 2022

Sags ID: SAG-2022-01069
Dok. ID: 3217414

E-mail: CLRA@kl.dk
Direkte: 3370 3671

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3